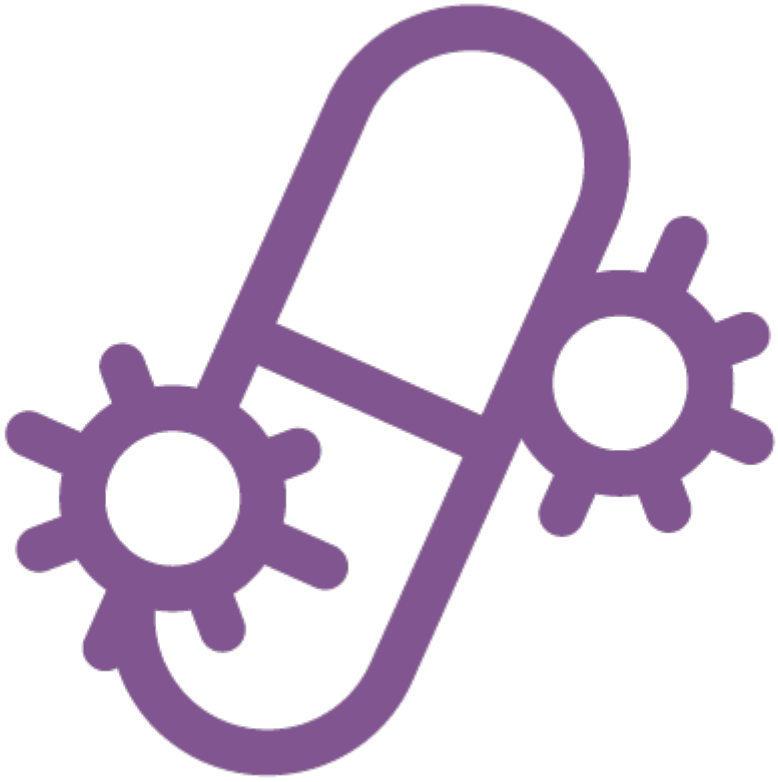
Správna dispenzácia: Podpora pri antibiotickej liečbe

Zverejnené: 23. novembra 2021 | Autor: PharmDr. Peter Stanko

Antibiotická liečba

Antibiotiká sú skupinou liečiv určených na terapiu infekcií vyvolaných bakteriálnymi pôvodcami. V prípade inej ako bakteriálnej etiológie, antibiotiká účinné nie sú a ich podávanie nevedie k uzdraveniu pacienta, ale naopak, môže ho významne poškodiť.

Možnosti asistovaného samoliečenia a doplnkovej starostlivosti

Antiseptiká (lokálne)

Lokálne antiseptiká sa používajú pri infekciách hltanu, pri zápaloch mandlí a predovšetkým pri chorobách z nachladnutia.

Antiseptické pôsobenie uplatňované na sliznici dýchacích ciest môže pri krátkodobom použití napomôcť pri spomaľovaní šírenia infekcie a eradikácii pôvodcu bakteriálnej infekcie.

Expektoranciá a mukolytiká (systémovo)

Podpora vykašliavania patrí medzi základné alebo sprievodné terapeutické postupy pri mnohých akútnych a tiež chronických ochoreniach dýchacích ciest. Expektoranciá sa používajú pri liečbe akútnych ochorení horných a dolných dýchacích ciest ako sú zápal priedušiek, nádcha, zápal prínosových dutín, zápal hrtana a hltana, prípadne pri závažnejších ochoreniach (akútne a recidivujúce zápaly dolných dýchacích ciest, chronická obštrukčná choroba pľúc, astma bronchiale a pod.).

Pri niektorých expektoranciách bolo preukázané, že pri súčasnom podávaní s antibiotikami typu amoxicilín, klaritromycín, ciprofloxacín a podobne zvyšujú koncentráciu týchto antiinfekčných liečiv v dýchacích cestách, čím zvyšujú ich účinnosť.

Systémová enzýmová terapia (substitúcia)

Systémová enzýmová terapia je typom podpornej suplementačnej liečby, pri ktorej sa využívajú proteolytické enzýmy (bromelaín, papaín, trypsín, chymotrypsín a pankreatín, príp. amyláza a lipáza).

V prípade infekcií dýchacích ciest je možné indikovať enzýmovú terapiu pri chronických a recidivujúcich zápaloch horných aj dolných dýchacích ciest. Zároveň vykazuje SET potenciačný účinok na niektoré typy antibiotík pri ich súčasnom podávaní, a preto je možné ich indikovať ako podpornú liečbu.

Urogenitálne infekcie

Infekcie urogenitálneho traktu sú druhou najčastejšou príčinou, kvôli ktorej býva zahajovaná antibiotická liečba. Na rozdiel od respiračných infekcií, sú urogenitálne infekcie spôsobené väčšinou baktériami.

Liečba antibiotikami má v prípade urogenitálnych infekcií obvykle veľmi rýchlu klinickú odpoveď (spravidla do 24 hodín po zahájení liečby). Úplná eradikácia baktérií alebo ich signifikantný pokles v moči nastáva obvykle za 48 hodín po zahájení liečby podaním prvej dávky. Klinické príznaky infekcie horných močových ciest (napr. febrílie) môžu pretrvávať 48 hodín.

Možnosti asistovaného samoliečenia a doplnkovej starostlivosti

Probiotiká (substitúcia)

Probiotiká sú živé mikroorganizmy, ktoré podávané v dostatočnom množstve, majú preukázateľne priaznivý účinok na hostiteľa (príjemcu). V podstate ide o také baktérie, ktoré svojou prítomnosťou v organizme potláčajú rast patogénnych mikroorganizmov a majú aj ďalšie priaznivé účinky na organizmus človeka.

Nakoľko počas systémovej antibiotickej liečby môže dochádzať súbežne k zníženiu populácie probiotických kmeňov prirodzene sa vyskytujúcich v tráviacom trakte, je vhodné počas antibiotickej liečby, ako aj krátko po jej

ukončení, sprevádzať liečbu antibiotikami aj vhodnou probiotickou substitúciou.

Vitamín C a zinok (substitúcia)

Niektoré antibiotiká znižujú vstrebávanie vybraných vitamínov a minerálov, predovšetkým vitamínu C, vitamínu E, vitamínu K, zinku, vápnika a magnézia.

Vitamín C a zinok sú nevyhnutné pre správne fungovanie imunitného systému, ktorý je vplyvom prebiehajúcej bakteriálnej infekcie, ale aj v dôsledku indikovanej antibiotickej liečby, vystavený nadmernej záťaži.

Z uvedených dôvodov je vhodné počas prebiehajúcej terapie antibiotikami substituovať vitamín C a zinok.

Rehydratácia

Základom správneho účinku väčšiny perorálne podávaných liečiv je dostatočná hydratácia organizmu. Nedostatok tekutín môže mať negatívny vplyv na mieru absorpcie a distribúcie perorálne užívaných liečiv.

V prípade antibiotík, u ktorých miestom účinku majú byť mäkké a parenchymatické tkanivá, je dostatočná hydratácia organizmu spolurozhodujúcim faktorom ich dostatočného prieniku na miesto určenia a tým, aj ich antimikrobiálnej účinnosti.

Zvýšené nároky na rehydratáciu sú pri antibiotickej liečbe kladené v prípade, ak sa ako nežiaduci účinok antibiotík objavia hnačkovité stavy.